

**Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant,
okres Liberec, příspěvková organizace**



OBJEVUJEME SVĚT PRO ŽIVOT

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

č. j.: ZŠAZUŠ 681/2018

Mateřská škola Frýdlant

Bělikova 891
Sídliště 1228
Jiráskova 1137



**Zpracováno v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání RVP
(úplné znění platné od 1. 1. 2018) a na základě analýzy podmínek školy.**

Školní vzdělávací program byl projednán na pedagogické radě dne: 13. 12. 2018

Platnost od 1. 1. 2019

OBSAH

1. Identifikační údaje školy

2. Představení cílů školního vzdělávacího programu

- 2.1. Rámcové cíle ŠVP „Objevujeme svět pro život“
- 2.2. Cíle kolektivu učitelek

3. Zaměření jednotlivých pracovišť mateřské školy

4. Obecná charakteristika mateřské školy

- 4.1. Pracoviště MŠ Bělíkova 891, Frýdlant – lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd
- 4.2. Pracoviště MŠ Sídlištní 1228, Frýdlant – lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd
- 4.3. Pracoviště MŠ Jiráskova 1137, Frýdlant – lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd

5. Podmínky vzdělávání

- 5.1. Zdravý životní styl a životospráva
- 5.2. Psychosociální podmínky
- 5.3. Materiálně-technické podmínky
- 5.4. Organizace provozu
- 5.5. Řízení mateřské školy
- 5.6. Personální a pedagogické zajištění
- 5.7. Spoluúčast rodičů

6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

- 6.1. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- 6.2. Vzdělávání mimořádně nadaných dětí
- 6.3. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

7. Vzdělávání dětí distančním způsobem

8. Poskytování jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

9. Povinná předškolní docházka

- 9.1. Povinné vzdělávání předškoláků
- 9.2. Individuální vzdělávání předškoláků

10. Vzdělávací obsah ŠVP

- 10.1. Formy a metody vzdělávací práce
- 10.2. Zásady práce s dětmi
- 10.3. Vzdělávací program a jeho časový plán, charakteristika jednotlivých bloků
- 10.4. Tematické bloky, jejich charakteristika a záměry, navržené části

11. Spolupráce s rodiči

12. Povinnosti učitele/učitelky MŠ

13. Logopedická prevence

14. Evaluační program

- 14.1. Oblasti evaluace
- 14.2. Metody a techniky evaluace
- 14.3. Frekvence a termíny evaluace, odpovědnost

Změny v ŠVP:

- a) S účinností od 1. 3. 2019 se mění provozní doba mateřské školy od 6:00 do 16:30 hodin.
- b) S účinností od 1. 3. 2021 doplněny informace ke vzdělávání dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, distančním způsobem dle § 184a zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, v platném znění.
- c) S účinností od 1. 9. 2021 doplněny informace vztahující se k jazykové přípravě dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka dle RVP PV od 1. 9. 2021, vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, v platném znění.

1. Identifikační údaje školy

Adresa školy: Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola
Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace
Purkyňova 510
464 01 Frýdlant

Ředitel ZŠ, ZUŠ a MŠ Frýdlant	Mgr. Bc. Petr Kozlovský
Telefon	482312197
E-mail	podatelna@zsazusfrydlant.cz
IČO	63154617
Identifikátor právnické osoby	600 080 269
Zřizovatel	Město Frýdlant

Pracoviště mateřské školy Bělíkova 891, Frýdlant	
Vedoucí MŠ	Mirka Balášová
Adresa	Bělíkova 891, Frýdlant
Telefonní čísla	482 312 147 482 311 695
E-mail	msbelikova@zsazusfrydlant.cz
Pracoviště mateřské školy Jiráskova 1137, Frýdlant	
Vedoucí MŠ	Michaela Fiedlerová, DiS.
Adresa	Jiráskova 1137, Frýdlant
Telefonní čísla	602 442 105 482 312 814
E-mail	msjiraskova@zsazusfrydlant.cz
Pracoviště mateřské školy, Sídlištní 1228, Frýdlant	
Vedoucí MŠ	Mirka Balášová
Adresa	Sídlištní 1228, Frýdlant
Telefonní čísla	482 312 210 728 642 409
E-mail	mssidlistni@zsazusfrydlant.cz

2. Představení cílů školního vzdělávacího programu:

2.1. Rámcové cíle ŠVP „Objevujeme svět pro život“

1. Všestranný rozvoj dítěte, jeho učení a poznání.
2. Osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.

V naší mateřské škole je předškolní vzdělávání založené na vytváření podnětného prostředí a předkládání různorodých, dětem přiměřených a srozumitelných činností, zážitků a her, které vedou k osvojení si očekávaných kompetencí pro další úspěšné vzdělávání.

Klíčové kompetence:

- a) k učení
- b) k řešení problémů
- c) komunikativní
- d) sociální a personální
- e) činnostní a občanské

Ad.

- a) Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, experimentuje, uplatňuje poznatky o světě lidí, klade otázky a hledá odpovědi, odhaduje své síly, učí se s chutí...
- b) Všimá si dění i problémů v bezprostředním okolí, řeší problémy, rozlišuje řešení, užívá číselných i matematických pojmů...
- c) Ovládá řeč, dokáže sdělovat své prožitky, komunikuje v běžných situacích bez zábran, průběžně rozšiřuje slovní zásobu...
- d) Samostatně rozhoduje o svých činnostech, projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost, dokáže se ve skupině podřídít i prosadit...
- e) Odhaduje rizika svých nápadů, spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, uvědomuje si práva svá i práva druhých, dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých.

2.2. Cíle kolektivu učitelek

- Vytváření **radostné atmosféry**, pěstování **přátelského prostředí** a **zapojení všech** dětí do vzdělávání, přičemž je **respektování individuálních možností a potřeb dětí** samozřejmostí (formou realizování podpůrných opatření).
- Předávání a zprostředkování životních zkušeností přirozeným způsobem a dětem blízkou formou hry, činnosti a zážitků, tak aby si dítě vytvořilo základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního věku.
- Poskytování podnětného prostředí pro zvyšování a fixování společenských pravidel, pravidel při vzájemné komunikaci a při komunikaci s dospělými.
- Probouzení zájmu o poznávání všeho nového, jako předpokladu pro další vzdělávání.
- Učit děti dodržovat potřebný řád a pravidla v mateřské škole, formou jasných a srozumitelných pokynů.
- Rozvoj všech oblastí jazyka jako základního komunikačního prostředku - rozšiřování slovní zásoby, logopedická prevence (náprava výslovnosti), hovořit bez ostychu.
- Profesionalita učitelek ve vztahu k dětem i zákonným zástupcům vychází z jejich odborných znalostí, zkušeností, vstřícnosti, výsledků autoevaluace.

3. Zaměření jednotlivých pracovišť mateřské školy

Na všech pracovištích naší mateřské školy se snažíme poskytovat dětem **komplexní péči, specifickou pro předškolní věk**. Činnosti a příležitosti jsou mnohostranně pestré a široké. Ve všech MŠ aplikujeme **prvky Montessori** a dbáme na **zdravý životní styl** – dostatek ovoce a zeleniny, pitný režim, dostatek pohybu, osobní hygienu, převlékání se na sportovní aktivitu, relaxaci, zařazujeme jógu.

4. Obecná charakteristika mateřské školy

PROVOZ MATEŘSKÉ ŠKOLY: 6.00 – 16.30 hodin

4.1. Pracoviště MŠ Bělíkova 891, Frýdlant - lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd

Mateřská škola se nachází v poměrně klidné sídlištní zóně. MŠ tvoří 2 budovy. Hlavní budova je staršího vilového typu – poschodová. V přízemí jsou umístěny dvě třídy s hernami, ložnice, sociální zařízení, společná hala (využívaná na TV), šatny. Dále společná kancelář vedoucí stravování a vedoucí MŠ a sborovna. V prvním patře se nachází jedna třída, která má hernu, tělocvičnu (ložnici), jídelnu, sociální zařízení a šatny. V suterénu je kuchyň a zázemí pro provozní personál. V každém patře je výdejna jídla, kam je jídlo dopravováno nákladním výtahem. Ve všech třídách je nové osvětlení. Celý objekt je vzhledem ke svému stáří náročný na opravy i údržbu.

Přístavba je novější – jednopodlažní. Jsou zde dvě třídy, dvě ložnice, sociální zařízení, šatny a jedna výdejna jídla. Obě budovy jsou propojeny spojovací chodbou. Děti s rodiči chodí do každé budovy vlastním vchodem. Škola má dálkové vytápění. Kolem celé školy je prostorná zahrada. Na slunné části je kolotoč, pískoviště a několik kovových průlezek, lavičky, stolky a dva domečky ze dřeva. Část je zastíněna vysokými stromy a je zde také pískoviště a lavičky. Nerovný terén této části zahrady se využívá v zimě k bobování. V letních horkých měsících využíváme pro osvěžení mlhoviště. Prostory zahrady jsou na údržbu i vybavení velice náročné. Snažíme se stále dovybavovat novými herními prvky a nářadím. Bezpečnost zahrady je vyhovující. Každý rok projde vybavení školní zahrady odbornou technickou kontrolou pro tělovýchovné zařízení, kterou provádí firma SPORTSERVIS Liberec. Mateřská škola je s celodenní péčí a čtyřmi třídami běžného typu, kterou navštěvují děti ve věku 3 až 7 let, převážně z Frýdlantu. V jednotlivých třídách jsou děti rozděleny přibližně ve stejných věkových skupinách.

Třída - žabky	mladší děti
Třída - berušky	starší děti
Třída - zajičci	mladší děti
Třída - veverky	starší děti

Hlavní vchod každé budovy je zabezpečen proti vniknutí cizí osoby kamerovým systémem a videotelefonem. V roce 2015 se na zahradě mateřské školy otevřela naučná stezka, kterou využívají všechny mateřské školy a je sem umožněn v případě zájmu i vstup jednotlivým třídám ZŠ.

4.2. Pracoviště MŠ Sídlištní 1228, Frýdlant - lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd

MŠ se nachází v lokalitě sídliště. Je to pavilónová školka „panelákového“ typu, která byla postavena v letech 1977/78. Výhodou je, že školka se nachází ve středu města a je blízko jak do lesa, na městské hřiště, tak i do města. Mateřská škola poskytuje celodenní péči se třemi třídami běžného typu. Mateřskou školu navštěvují děti převážně z Frýdlantu. Děti jsou v jednotlivých třídách rozděleny podle věku.

Budova se udržuje a modernizuje:

- 2008 sociální zařízení, vstupní dveře
- 2014 zateplení budovy, výměna oken, koberců a podlahových krytin
- 2017 oprava altánu, terasy a zabudování nové průlezky

Hygienické podmínky odpovídají normám KHS. Součástí MŠ je školní kuchyně, kde vaří 2 kuchařky. Třídy se skládají z herny, jídelny a ložnice, která je využívána i jako tělocvična. Ke každé třídě patří sociální zařízení, šatna pro děti, kabinet a místnost pro učitelky. V přízemí je kancelář vedoucí učitelky MŠ se samostatným WC. Škola má dálkové vytápění. Mateřská škola má velkou zahradu s dostatkem zeleně, která je v zimě využívána k bobování. Na jedné části zahrady je dostatek stromů, ale druhá část je bez zastínění. V létě používáme slunečníky pro dostatečnou ochranu před sluncem. Zahrada prošla v roce 2019 nákladnou rekonstrukcí. Nacházejí se zde nové pískoviště, asfaltové cesty s dopravními značkami, průlezka se skluzavkou, 2 altány, terasa a indiánská sestava (průlezky). V plánu je doplnění zahrady o další hrací prvky. Pořízení dalších hracích prvků je závislé na možnostech rozpočtu od zřizovatele.

Třída A - slůňata	3 – 4leté děti
Třída B - tygříci	4 – 5leté děti
Třída C - opičky	5 – 6leté děti

Hlavní vchod je zabezpečen proti vniknutí cizí osoby kamerovým systémem a videotelefonem.

4.3. Pracoviště MŠ Jiráskova 1137, Frýdlant – lokalita, charakteristika budovy, zahrady, uspořádání tříd

Mateřská škola je umístěna v okrajové části města, v lokalitě vilové zástavby. Z jedné strany je obklopena vzrostlými stromy. Výhodou mateřské školy je blízkost řeky, lesa a volné přírody, kterou co nejvíce využíváme, ale i vzdálenější okolí – rozhledna, Křížový vrch, Harta. Nevýhodou pro nás a děti jsou znovu zprovozněná Jatka s vývařovnou – zvýšil se provoz kolem školy, při špatném směru větru někdy zápach a hluk.

Mateřská škola je přízemní, prostředí MŠ je bezbariérové. Budova školy byla postavena v roce 1971, v roce 1995 byla provedena generální oprava, tzn. vybudování nové plynové kotelny a nové rozvody tepla, zateplení budovy, nová střecha, rozvody vody po celé budově.

Další modernizace probíhala:

- 2001 výměna osvětlení

- 2002 zrenovovány umývárny, odvětrání skladů lůžkovin, vybudována komora k úklidu, v kuchyni zabudován odsavač pachů a par, oprava chodby ve sklepě a osvětlení, oprava venkovních schodů
- 2005 instalován další dětský záchod ve 2. třídě
- 2015 výměna oken, dveří, nová elektroinstalace, zateplení budovy, byla instalována nová podlaha z PVC, zastřešení terasy, vydláždění celé terasy a nová brána na zahradu. Budova je ve vyhovujícím stavu. Pro denní pobyt dětí jsou určeny 4 místnosti. 2 jsou využívány jako třídy a jídelny, 2 jako herny – ložnice (po obědě se v obou hernách rozkládají lehátka k odpočinku dětí)

V roce 2006 byla ukončena rekonstrukce školní zahrady v rámci úspěšného grantového řízení a s pomocí rodičů a zaměstnanců MŠ. Bylo pokáceno několik rizikových stromů (3 buky a 3 břízy), zahrada se prosvětčila, proběhla úprava terénu - plocha byla zatravněna, byly doplněny dřevěné prvky (2 domky, posed, lávka, skluzavka s houpačkami, pískoviště na přední části zahrady), byly odstraněny 2 nevyhovující kovové průlezky. Vybavení je zatím dostačující (2 pískoviště, 3 kovové průlezky, dřevěné domky, posed, skluzavka, lávka, tabule na kreslení, smyslový nášlapový chodník, hmatové budky, dřevěná zvonkohra, houpačky, zahradní nábytek). Zahrada MŠ je využívána k pohybovým aktivitám dětí. V letních měsících je zahrada využívána po celý den, mimo přestávek na jídlo a odpočinek. V horkých dnech je v provozu nafukovací bazén a mlhoviště. Venkovní prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vybavení školní zahrady odpovídá normám ČR a jsou každoročně prováděny bezpečnostní prohlídky firmou SPORTSERVIS Liberec, jejichž součástí jsou revizní zprávy. Mateřská škola poskytuje celodenní provoz se dvěma třídami běžného typu. Děti jsou rozděleny ve třídách podle věku. Služby mateřské školy využívají děti převážně z Frýdlantu.

Třída - ptáčata	mladší děti
Třída - ježečci	starší děti

Každá třída má svůj vchod zabezpečen proti vniknutí cizí osoby kamerovým systémem a videotelefonem.

5. Podmínky vzdělávání

5.1. Zdravý životní styl a životospráva

Všechny mateřské školy mají svojí vlastní kuchyni, kde se připravuje jídlo na celý den.

- **Podáváme plnohodnotnou a vyváženou stravu** s dostatečným množstvím čerstvého ovoce a zeleniny. Dodržujeme vhodnou skladbu jídelníčku i technologii přípravy pokrmů a nápojů. Využíváme znalostí v oblasti zdravého stravování a zařazujeme nové suroviny a jídla, prospěšná dětskému organismu.
- **Dbáme na celodenní pitný režim** - děti si mohou vybrat – čistou vodu, vodu ochucenou ovocem a bylinkami, čaj nebo mléko. Vše je na dostupném místě a děti mají své označené hrnečky (2x denně se omývají). Pitný režim platí i v letním období na zahradě (každé dítě má opět svůj hrneček označený značkou).
- **Pravidelné pohybové chvíle.** V průběhu dne zařazujeme pravidelné pohybové chvíle – protažení, procvičení, vědomá relaxace, procvičování klenby chodidel, zařazování cviků na vytváření a upevňování správného držení těla.
- **Pravidelné artikulační, dechové a logopedické chvíle.** Individuální i skupinové provádění logopedické intervence.
- **Pravidelné chvíle na rozvoj jemné motoriky a smyslových vjemů.**
- **Pobyt venku** – děti chodí denně na vycházku do okolí MŠ za poznáváním přírody a okolí nebo na zahradu podle počasí. Zahradu využíváme i odpoledne. Pouze při nepříznivém počasí se pobyt venku neuskutečňuje – silný vítr, déšť, mráz.
- **Odpočinek** - děti po obědě provedou hygienu, převléknou se do pyžama, věci odkládají do košíčků k postýlce a uloží se na své lehátko, které je označené značkou.

5.2. Psychosociální podmínky

- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situaci.
- Péče o děti ze strany učitelek je podporující a sympatizující, učitelky navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Věnují se vztahům mezi dětmi a nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem. Prevence šikany – děti jsou během školního roku průběžně seznamovány s touto problematikou buď formou rozhovoru, nebo jsou využívány odborné publikace. Vše je zaznamenáváno do třídní knihy.
- Činnosti probíhají v duchu pozitivního působení na dětskou osobnost s ohledem na věkové zvláštnosti dítěte a jeho individuální možnosti, snažíme se, aby prostředí bylo plné pohody, porozumění a vstřícnosti a empatie.
- Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i povinnosti. Děti si osvojují jasná pravidla chování ve skupině, aby se ve třídách vytvořil kolektiv kamarádů.
- Převažuje pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme osobnost dítěte, schopnost se dobře adaptovat v kolektivu a prostředí, pracovat samostatně, důvěřovat si. Rozvíjíme v dětech toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a učíme děti vzájemné pomoci.
- Snažíme se o spolupráci se zákonnými zástupci, aby vztahy mezi učitelkou a zákonnými zástupci byly otevřené, upřímné a plné důvěry.

5.3. Materiálně-technické podmínky

- Všechna pracoviště mateřské školy mají k dispozici dostatečně velké prostory
- Dětský nábytek, tělocvičné nářadí, zdravotně hygienické zařízení odpovídá příslušným platným předpisům a je průběžně dle potřeby modernizováno. Tělocvičné nářadí prochází pravidelnými revizemi.
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiály
- Dětské výtvarné práce jsou přístupné dětem i rodičům
- Na budovy všech pracovišť mateřské školy navazují školní zahrady, tyto prostory jsou průměrně vybaveny, plánované jsou rekonstrukce a revitalizace.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory jednotlivých pracovišť mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů

5.4. Organizace provozu

Příchod dětí do mateřské školy probíhá v době od 6,00 do 8,00 hodin, v 8,00 hod. se všechna pracoviště MŠ uzamykají a přístup je možný pouze přes videotelefon. Pozdější příchod dětí je umožněn výjimečně, na žádost zákonného zástupce.

Organizace denních činností:

1. Hry a činnosti (logopedie, grafomotorická cvičení, individuální práce)
 2. Ranní cvičení (posilovací a protahovací cviky, včetně procvičení klenby nohou)
 3. Svačina
 4. Výchovná činnost
 5. Příprava na pobyt venku (sebeobsluha) a pobyt venku
 6. Oběd
 7. Hygiena
 8. Polední odpočinek (literární chvílka - poslech pohádky)
 9. Svačina
 10. Hry a činnosti (individuální práce, logopedické chvílky)
- **Vyzvedávání dětí zákonným zástupcem probíhá zpravidla po odpolední svačině. Výjimečně na žádost zákonného zástupce umožňujeme odchod po obědě.**
 - **Hra dětí se prolíná celým dnem ať již spontánní, motivovaná nebo vedená pedagogem (od 6.00 - 8.10, 10.00 – 11.45, 14.30 - 16.30 hodin)**
 - **Činnosti dětí řízené pedagogem jsou motivované, provádíme je formou nabídky činností, různě organizované, s ohledem na aktuální situaci ve třídě.**

Pohybové aktivity:

- Praktikuje průběžné vřazování pohybových chvil, pobídky k pohybovým hrám a využívání sportovních nářadí a náčiní (žebřiny, skluzavky, míče, tříkolky, koloběžky apod.), hudebně pohybové chvílky, gymnastická a průpravná cvičení, posilovací a protahovací cvičení (včetně jógy), relaxační techniky (dechová a uvolňovací cvičení).

Pobyt venku:

- Aktivní využití pobytu venku pro pohybové aktivity, bezprostřední poznání a seznamování s okolím.

Odpočinek:

- Učitelky respektují individuální potřeby dětí (potřeby spánku) – nahrazení jinou činností.

Otužování:

- Dbáme na vhodné oblečení při pravidelném pobytu venku. Třídy se často větrají. Při vhodném počasí přesunujeme většinu činností ven. V létě otužování vodou.

Mikroklima:

- Mateřská škola je vytápěna vlastním plynovým vytápěním. Ve třídách je udržujeme teplotu 20 – 22 °C. Teplota vzduchu v umývárkách, na WC a v šatnách neklesne pod 18 C. Kontrola teploty vzduchu v místnostech s trvalým pobytům dětí je zajištěna nástěnnými teploměry. V letních měsících je teplota regulována žaluziemi, větráním.

Hygienicko-protiepidemický režim:

- Úklid zajišťují uklízečky v rozsahu odpovídající vyhlášce dle náplně práce.

Organizace dne umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či změněné potřeby. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojily do organizace činností, pracovaly svým tempem. Děti mají možnost soukromí a možnost volby při účasti při společných činnostech, stejně tak i možnost soukromí při hygieně.

5.5. Řízení mateřské školy

- Ředitel ZŠ, ZUŠ a MŠ řídí provoz mateřské školy.
- Vedoucí učitelky zajišťují chod jednotlivých pracovišť.
- Učitelky mateřské školy se podílí na rozhodování svými připomínkami, názory a zkušenostmi.
- Všichni pedagogičtí a provozní zaměstnanci zajišťují bezproblémový provoz mateřské školy a na jejich názory a připomínky se přihlíží při zkvalitňování organizace a provozu mateřské školy. Celý pracovní tým pracuje na základě jasně vymezených a společně utvořených pravidel.
- Učitelky průběžně, systematicky a komplexně posuzují dítě, pokud vyhodnotí, že potřebuje speciální péči, zajišťují tuto službu ve spolupráci s příslušnými odborníky (školní speciální pedagog, Speciálně-pedagogické centrum, Pedagogicko-psychologická poradna, dětská a odborní lékaři, aj.).
- Mateřská škola spolupracuje se základní školou, zřizovatelem a organizacemi v místě mateřské školy a odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů u dětí.
- Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak i navenek.

5.6. Personální a pedagogické zajištění

- Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají v souladu s plánem dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o dítě včetně zajištění bezpečnosti.
- Specializované služby jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

5.7. Spoluúčast rodičů

- Učitelé sledují konkrétní potřeby dětí, resp. rodin a snaží se jim porozumět.
- Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči panuje oboustranná důvěra, otevřenost, vstřícnost, respekt, ochota spolupracovat.
- Učitelé pravidelně informují zákonného zástupce o prospívání dítěte a domlouvají se s rodiči na dalších postupech.
- Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodině v péči o dítě.

6. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mimořádně nadaných

6.1. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními potřebami.

- Naše mateřská škola respektuje individuální potřeby dítěte.
- **Podpůrná opatření 1. stupně** poskytujeme v případě potřeby dítěte v průběhu celého dne formou individuální práce, využívání speciálních pomůcek.
- V případě závažnějších a přetrvávajících obtíží **vypracujeme Plán pedagogické podpory**, který realizujeme minimálně 3 měsíce a poté vyhodnocujeme. Dle výsledků lze doporučit zákonným zástupcům vyšetření v PPP nebo SPC.
- **Podpůrná opatření 2. až 5. stupně** poskytujeme na základě „Doporučení“ PPP nebo SPC v průběhu celého dne. Využíváme doporučené formy, metody a speciální pomůcky.
- Pokud je doporučeno, **vypracujeme** integrovanému dítěti **IVP**, se kterým jsou seznámeny všechny učitelky - na základě „Žádosti zákonného zástupce“ a „Povolení ředitele školy“. Pokud není vypracován IVP, učitelky jsou seznámeny se závěry vyšetření ústní formou.
- Úzce spolupracujeme se speciálními pedagogy, s odborníky a především se zákonnými zástupci dítěte.

6.2. Vzdělávání mimořádně nadaných dětí

- Rozvoj a podpora mimořádně nadaných dětí je zajišťována a organizována tak, aby nebyla jednostranná a neomezila pestrost a širší vzdělávací nabídky. (**Vypracování IVP** – na základě „Doporučení“, „Žádosti zákonného zástupce“ a „Povolení ředitele školy“).
- Je třeba podporovat a doplňovat nabídku dalších aktivit podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.
- Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro podporu nadání v rozsahu 1. až 4. stupně.

6.3. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Naše mateřská škola přijímá k předškolnímu vzdělávání zpravidla děti od 3 let věku. Rodiče dětí ve věku od 1 roku do 3 let mohou využít služby Dětské skupiny Kořata, Frýdlant. Poskytovatelem služeb péče o dítě v dětské skupině je rovněž Základní škola, Základní umělecká škola a Mateřská škola, Frýdlant, okres Liberec, příspěvková organizace.

7. Vzdělávání dětí distančním způsobem

Pravidla a průběh vzdělávání dětí v mateřské škole, pro které je předškolní vzdělávání povinné, distančním způsobem určuje ustanovení § 184a zákona č. 651/2004 Sb., Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění.

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, vzdělávání distančním způsobem. V ostatních případech nemá škola povinnost poskytovat distanční vzdělávání.

Zvolená forma distanční výuky vychází z aktuálních technických možností rodičů dětí. V případě MŠ Frýdlant je distanční výuka realizována tzv. off-line formou, která spočívá v pravidelném osobním předávání písemných materiálů rodičům dětí doplněném osobní konzultací s rodiči, a to ve frekvenci 1x týdně. V případě příznivých epidemiologických podmínek může být tato forma doplněna o občasný individuální přímý kontakt učitelek MŠ s dítětem.

Těžiště vzdělávacích aktivit spočívá v rámci distanční výuky především v poskytování inspirativních tipů na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí, na tvoření, čtení, didaktické hry, pohybové aktivity, společný poslech hudby atd. Součástí distančního vzdělávání předškoláků je také systematická příprava na vzdělávání v základní škole. Na základě deficitních oblastí školní připravenosti konkrétního dítěte jsou zadávané aktivity individualizovány tak, aby u konkrétního dítěte cíleně rozvíjely např. grafomotoriku, matematické představy, sluchové vnímání apod.

Distanční vzdělávání probíhá v souladu s RVP PV a ŠVP MŠ Frýdlant v míře, která odpovídá aktuálním podmínkám (zdravotní stav dětí, materiálně-technické podmínky v domácnosti dítěte, podpoře rodičů atd.). Učitelky MŠ vycházejí při přípravě materiálů pro distanční výuku z hodnocení individuálních vzdělávacích pokroků a potřeb jednotlivých dětí. Je tak poskytována nejen nabídka rozvojových aktivit pro všechny děti, ale také nabídka aktivit individualizovaných, které odpovídají potřebám konkrétního dítěte.

8. Poskytování jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici.

- Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka bude poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.
- Ve třídě, do které je dítě-cizinec zařazeno, budou uzpůsobeny didaktické postupy a děti budou cíleně podporovány v osvojování českého jazyka.
- Pokud má mateřská škola v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností.
- Pokud jsou v mateřské škole alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, zřídí ředitel školy skupinu/y pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.
- Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodiny týdně je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této hodiny se nezapočítávají přesuny dětí do skupiny apod.
- Ředitel školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu
- Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je: Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.

9. Povinná předškolní docházka

9.1. Povinné vzdělávání předškoláků podle §34a Zákona 561/2004 o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

- Docházku předškoláků vyžadujeme minimálně na 4 hodiny denně s nástupem nejpozději do 8. hodiny ranní (způsob docházky o prázdninách, omlouvání nepřítomnosti specifikujeme ve školním řádu).

9.2. Individuální vzdělávání předškoláků podle §34a Zákona 561/2004 o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

- V mateřské škole máme vytvořeny podmínky pro možnost individuálního vzdělávání předškoláků, které jsou blíže specifikovány ve školním řádu.
- Zákonnému zástupci bude poskytnut materiál k usnadnění rozvoje kompetencí dítěte.

10. Vzdělávací obsah ŠVP

10.1. Formy a metody vzdělávací práce

- V naší mateřské škole preferujeme individuální přístup k dětem. Preferujeme **aktivní přístup** k činnostem a tvořivost. Využíváme **formy práce** – spontánní hru, psychomotorická cvičení, kooperativní a námětové hry a soutěže, práce s encyklopediemi, výlety, exkurze, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem, třídění odpadu. Uplatňujeme tyto **metody práce** – komunitní kruh, prožitkové učení, pozorování, pokusy, řízené skupinové činnosti, řízené individuální činnosti, využití přirozených i záměrně navozených situací.
- Vzdělávání je důsledně vázáno k individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí, včetně speciálních vzdělávacích potřeb. Působení učitelů proto vychází z pedagogické diagnostiky, kterou jsou díky každodennímu kontaktu s dítětem kompetentní vytvořit.

10.2. Zásady práce s dětmi

- Prioritou je pro nás zájem a spokojenost dítěte.
- Hlavním prostředkem pro získávání poznatků a dovedností dítěte je hra nebo činnost přiměřená věku, respektujeme specifika předškolního vzdělávání.
- Uplatňujeme individuální přístup k dítěti.
- Aktivitu spontánní a řízené jsou vyvážené, rozmanité a všestranné.
- Důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činností.
- Sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky – vše zaznamenáváme.
- Spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte.

Dítě je učitelkou promyšleně vedeno, ale nepociťuje toto vedení jako vnější tlak, cítí se samostatné a svobodné. Učitelka je svým chováním pro dítě vzorem, pozitivním přístupem dítě motivuje k tvůrčí činnosti.

10.3. Vzdělávací program a jeho časový plán, charakteristika jednotlivých bloků

„ Objevujeme svět pro život“

1. Téma: Kdo všechno přišel do školky

Září
Škola na nás volá
Mám kamarády
Tady jsem doma

2. Téma: Sklízíme plody podzimu

Říjen
Na poli
Na zahradě
V lese

3. Téma: Když padá listí

Listopad
Co umí vítr a déšť
Moje tělo, moje zdraví
Když kamarád stůně

4. Téma: Vánoční čas

Prosinec
U nás doma s Mikulášem
Jdeme z pohádky do pohádky
Vánoční těšení

5. Téma: Paní zima kraluje

Leden
Zimní hry a sporty
Zvířátka v zimě
Co už umím - diagnostiky
Co děláme celý den a celý rok

6. Téma: Objevujeme svět kolem nás

Únor
Hádej, čím jsem
Čím cestujeme
Masopust, karneval

7. Téma: Jak se rodí jaro

Březen
Jaro v travě
Když jaro tůká
Jaro na zahradě
Svátky jara

8. Téma: Kde bydlí zvířátka

Duben
Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata
Kdo žije na louce, u potoků, řek a rybníků
Která zvířata žijí ve volné přírodě
Půjdu k zápisu

9. Téma: Všechno kvete, voní, bzučí

Květen
Máme se rádi s mámou a tátou
Naše maminka má svátek
Jak je barevná naše příroda

10. Téma: Smích a zábava v MŠ

Červen
Jak oslavujeme svátek dětí
Planeta Země
Řeky a moře
ZOO – exotická zvířata

Doplňková témata:

- Naše město
- Naše země má svátek – 28.10.
- Tři králové
- Experimentujeme v kuchyni
- Čarodějnice
- Příroda nás volá – ekologie
- Kniha je studnice moudrosti

10.4. Tematické bloky, jejich charakteristika a záměry, navržené části

Součástí zpracování dílčích vzdělávacích cílů jsou oblasti:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Rozpracovány jsou i předpokládané vzdělávací výstupy jednotlivých bloků, které by si dítě před vstupem do ZŠ ve formě kompetencí mělo osvojit.

Kdo všechno přišel do školky

Charakteristika a záměr bloku:

- Tematický blok je adaptační období. Budeme se vzájemně poznávat, znát jména kamarádů. Do školky si také můžu přinést hračku, knihu, hru.
- Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky, poznávat samo sebe, žít spolu, vytvářet pravidla soužití a osvojují si základní pravidla komunikace.

Navržené tematické části:

Škola na nás volá
Mám kamarády
Tady jsem doma

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Pomoc dětem i jejich rodičům orientovat se v novém prostředí.
- Připravit dětem i rodičům radostný vstup do mateřské školy.
- Vytvořit prostředí k utváření osobní pohody.
- Upevňovat návyky sebeobsluhy, hygienické návyky a společenské návyky při stolování.
- Vést děti k pečlivosti při výtvarných a pracovních činnostech, správné držení pracovního náčiní.
- Podporovat správné držení těla, koordinaci rukou při chůzi a běhu, celkovou obratnost.
- Orientovat se v prostoru, mít radost z pohybu.
- Rozvíjet smyslové vnímání, zrakovou paměť, sluchové vnímání.
- Procvičovat jemnou motoriku (stříhání, lepení, mačkání).
- Pracovat samostatně při různých činnostech.

Dítě a jeho psychika

- Vhodnou organizací a laskavým přijetím usnadnit novým dětem vstup do MŠ.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev.
- Navodit radostnou atmosféru ve třídě, těšit se na společný pobyt dětí v mateřské škole.

- Ověřovat si úroveň výslovnosti a vyjadřovacích schopností.
- Upevňovat přátelské vztahy mezi dětmi.
- Rozvíjet komunikativní schopnosti.
- Určovat více/méně.
- Poznávat se navzájem, schopnost vcítit se do druhého.
- Vyjadřovat samostatně myšlenky, pocity, ovládat tempo a intonaci řeči.
- Orientovat se na ploše, početní představy 1-6, zapamatovat se krátký text.

Dítě a ten druhý

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské skupině, v rodině, ve škole.
- Vést děti k utváření pěkných vztahů mezi sebou navzájem – stanovit si pravidla ve třídě.
- Dodržovat pravidla a společně si hrát.
- Hledat dohodu s kamarádem, podřídit se přání druhého, respektovat jeho názor.
- Co je kamarádství a jaké vlastnosti má kamarád, hledání kladných projevů v přátelství, v životě, v pohádce.
- Chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu.
- Uvědomovat si svá práva, přiznávat stejná práva druhým.
- Jak se chovat doma ve své rodině, k sourozencům, rodičům, k babičce, dědečkovi – slušnost a poslušnost.

Dítě a společnost

- Rozvíjet schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat.
- Rozvíjet vlastní fantazii a představivost.
- Vyjádřit svůj vlastní prožitek, zachytit děj.
- Zjišťovat pěveckou úroveň třídy a postupně rozšiřovat zásobu písní.
- Soustředěně vyslechnout literární dílo a hovořit o četbě.
- Rozvíjet intonaci, pěvecké dovednosti, tvořivost při vyjadřování a rozlišování rytmu pohybem.
- Soustředěně vyslechnout pohádku ve společenství třídy, co děti v pohádce zaujalo a dramatizovat jednotlivé postavy.
- Rozvíjet fantazii, odvalu při výtvarném tvoření, vyjádřit svou vlastní představu.

Dítě a svět

- Vytvářet vztah dítěte k prostředí, kde žije.
- Vědět, že o své okolí musíme pečovat, udržovat pořádek a ukládat věci na určené místo.
- Posilovat lásku k živé a neživé přírodě, všimnout si, že okolní svět je rozmanitý a pozoruhodný.
- Poznávat, co je bezpečné a kde nám hrozí nebezpečí.
- Pozorovat zeleň v našem okolí, proč ji potřebujeme k životu, kdo jsou ochránci přírody.
- Význam rodiny pro život jednotlivce – co je rodina a kdo do ní patří, jak nás chrání domov a rodiče.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Řeší problémy, na které stačí.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Má smysl pro povinnost ve hře.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Charakteristika a záměr bloku:

- Vnímáme změny v přírodě, posilujeme úctu k přírodě, uplatňujeme vlastní zkušenosti z pozorování a pobytu na zahradě, v lese, na poli a rozvíjíme vnímání všemi smysly.
- Uvědomujeme si své pocity a nálady, posilujeme sebeovládání, vytváříme a ověřujeme společenská pravidla soužití, rozlišujeme vhodné a nevhodné chování a jednání.
- Uvědomujeme si, že člověk může svou činností prostředí okolo sebe chránit, spoluvytvářet, ale také ničit.
- Prostřednictvím situací a plánovaných činností se dítě učí přizpůsobit své chování skupině, ve které žije, spolupracovat, respektovat se navzájem, aktivně přistupovat k problémům, vnímat svou sounáležitost i s přírodním prostředím.

Navržené tematické části:

Na poli

Na zahradě

V lese

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojovat si návyky k podpoře osobní pohody.
- Upevňovat přímé držení těla, dýchání při cvičení.
- Rozvíjet jemnou motoriku, procvičovat drobné prstové svaly při vytrhávání papíru a nalepování.
- Podporovat pracovní zručnost s různým materiálem.
- Upevňovat špetičkové držení tužky, lehký tah, uvolňovat zápěstí.
- Upevňovat správnou techniku při vystřihování, bezpečné zacházení s nůžkami při vystřihování.
- Poznat ovoce a zeleninu podle chuti i vzhledu.
- Procvičovat poskoky a skoky mezi překážkami, postřeh, pohotovost.
- Upevňovat tahy pastelkou, nepřetahovat kresbu.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, vyprávět podle skutečnosti, ale i podle obrazového materiálu.
- Zpřesňovat a kultivovat smyslové vnímání.
- Rozvíjet paměť, pozornost, představivost a fantazii.
- Umět charakterizovat roční období 2 – 3 typickými znaky.
- Poznat a pojmenovat některá volně žijící zvířata.
- Určovat počet a vést děti k osvojení řady 1 – 6 a kdo je první a kdo poslední.
- Seznamovat se s pojmy ovoce a zelenina, poznávat a pojmenovávat stromy v okolí a jejich plody.
- Upevňovat výslovnost, paměť při opakování krátkých veršovanék.

Dítě a ten druhý

- Podporovat dětská přátelství, schopnost poučit se od kamaráda.
- Získat vztah k tomu, kdo něco umí a dokáže, vážit si významu práce pro druhého.
- Vědět, že pracovitost je vlastnost člověka, která mu přináší radost (o co se stará, co všechno k tomu potřebuje).

Dítě a společnost

- Kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody.
- Rozvíjet fantazii, smysl pro barvy a tvar.
- Upevňovat správnou intonaci, radost ze zpěvu – učit se zpívat sólově i v menších skupinách.
- Soustředit se na poslech pohádky, vyslechnout příběh s dětskými hrdiny.
- Zvládnou techniku malování čistými barvami a vymývání štětce s otíráním do hadříku, respektovat volbu námětu dítětem.
- Vytvářet dekorace z podzimních přírodnin, výtvarné hry s podzimními listy.

Dítě a svět

- Osvojovat si jednoduché poznatky o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách.
- Poznávat život ptáků.
- Objevovat svět zvířátek ve volné přírodě.
- Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.
- Vědět, jak se chovat v lese a jaký význam má les pro člověka.
- Osvojovat si poznatky o lese a o funkci myslivce, hajného, lesníka.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit.
- Domlouvá se gesty, slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
- Je schopno respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat.
- Při zadané práci dokončí, co začalo.
- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje a druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí.
- Dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika).

Charakteristika a záměr bloku:

- Všimnout si změn v přírodě a uvědomovat si, že příroda se mění v souvislosti s ročními dobami.
- Prostřednictvím situací, prožitků a plánovanými činnostmi poznávat lidské tělo, funkce jednotlivých částí, chránit zdraví své i ostatních před nebezpečnými vlivy.
- Probudit zájem o péči o své zdraví a učit se předcházet nemocem i úrazům.
- Prostřednictvím situací a plánovaných činností si dítě osvojuje zdravé životní návyky, učí se vážit si zdraví a života a pohodovou aktivitou dosáhnout duševní vyrovnanosti.

Navržené tematické části:

Co umí vítr a déšť

Moje tělo, moje zdraví

Když kamarád stůně

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, pravá a levá ruka a o základních funkcích jednotlivých částí těla, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Vytvářet zdravé životní návyky a postoje.
- Uvolňovat ruku v zápěstí i loktu, příprava na psaní.
- Hrát si s přírodninami, sestavovat a nalepovat listí, sbírat barevné listy na procházce a učit se zachovávat jejich barvu i tvar vylišováním.
- Vytvářet životní postoje prospívající zdraví, posilovat zájem o svou bezpečnost a upozorňovat na nebezpečí úrazu.
- Orientovat se v prostoru, procvičovat pohotovou reakci.
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem.
- Rozvíjet konstruktivní činnosti ze stavebnic a konstruktivního materiálu.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet komunikativní schopnosti verbální i neverbální a kultivovaný projev.
- Posilovat přirozené poznávací city - zvědavost, radost, zájem ...
- Rozvíjet schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a zážitky, zvyšovat používání přídavných jmen.
- Poznat a pojmenovat základní a některé doplňkové barvy.
- Hledat příklady pro koloběh vody v přírodě – voda, jako důležitý činitel života a růstu rostlin.
- Rozvíjet rozlišovací schopnosti - vyhledávat stejné tvary, hledat rozdíly mezi dvěma předměty.
- Uvědomovat si úlohu mozku pro život člověka, jaký význam má pro člověka promyšlená činnost.
- Podporovat zájem a přirozenou zvědavost dětí o své zdraví, srdce jako důležitý orgán.
- Objevovat, co jsou zdravé potraviny a co prospívá našemu zdraví, co jsou vitamíny.

Dítě a ten druhý

- Posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému – v dětské herní skupině.
- Jak je důležité pomáhat si navzájem, motivovat děti k ochotě a snaze pomáhat tomu, kdo to potřebuje (přísluví „V nouzi potkáš přítele“).
- Jak mít rád své kamarády a co znamená přát druhému, rozdělit se s kamarády, všechno, co mám rád.
- Jak jsme ohleduplní v případě nemoci k ostatním zdravým kamarádům (nemocný patří do postele, kýchá do kapesníku, kašel a rýma...
- Získat povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví, bezpečí (jak a koho přivolám, kde najdu pomoc v případě potřeby ...

Dítě a společnost

- Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Využívat celou plochu papíru, odvážně zacházet s barvami, zvýraznit malbu dokreslením (tuš a špejle).
- Citlivě vnímat krásu podzimních barev, míchat barvy na malířské paletě, zapouštět je do vlhkého podkladu.
- Výtvarně vyjádřit lidskou postavu z modelovací hmoty.

Dítě a svět

- Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí.
- Jaký význam má pro člověka pozorování, učení se, objevování a poznávání neznámého.
- Seznámit se se změnami počasí, jak počasí mění tvář země.
- Proč pěstujeme ve svém okolí zeleninu, jaký význam má zdravá výživa pro život člověka.
- Význam hygieny, čistoty osobní i okolí pro zdraví člověka.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Vnímá, že všechno na světě má vztah ke zdraví, buď ho podporuje, nebo poškozuje.
- Dovede označit svoje potřeby (tělesné, psychické, sociální, etické), přizpůsobit jim své chování.
- Vnímá, že člověk může mít potíže se zdravím a když je nemocen, nemůže dělat řadu věcí, které dělá rád a které patří k jeho životu.
- Má vytvořenou představu o zdravé životosprávě.
- Má vytvořeny základní návyky sebeobsluhy a osobní hygieny.
- Má základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích.
- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.

Charakteristika a záměr bloku:

- Vědět, že tradice s Mikulášem je pro děti radost a zábava.
- Získat vztah ke knize a seznámit se, jak s ní zacházet a kde ji hledat.
- Uvědomovat si citovou vazbu k rodinným příslušníkům a k lidem kolem nás.
- Prostřednictvím prožitků a plánovanými činnostmi se děti učí chápat změny, kolem sebe, jejich příčiny a souvislosti, nebýt lhostejný vůči okolí.

Navržené tematické části:

U nás s Mikulášem

Jdeme z pohádky do pohádky

Vánoční těšení

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet užívání všech smyslů.
- Koordinovat lokomoci, sladit pohyby s hudbou.
- Trénovat celkovou obratnost – plazení po břiše.
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku.
- Správné držení tužky, nůžek při vystřihování, nanášení lepidla v přiměřeném množství, čistota práce.
- Procvičovat poskoky, běh na signál, radost z pohybu.
- Hrát si s materiálem a rozvíjet prostorové cítění, prostorovou představivost.
- Uvolňovat ruku v zápěstí pro budoucí psaní, vést děti ke sledování a psaní zleva doprava.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému okolí.
- Vyjádřit samostatně myšlenku, pocity, přání, úsudek.
- Objevovat a sluchově rozlišit počet slabik.
- Hledat podstatné znaky, společné znaky, rozdíly, třídit hračky do poliček, košíky na uložení hraček, provádět úklid hraček.
- Porovnávat, řadit a třídit předměty podle určitého pravidla, orientovat se v číselné řadě 1-6.
- Utvořit jednoduchý rým na dané slovo.
- Upevňovat barevné představy s rozlišením tvarů.

Dítě a ten druhý

- Podporovat schopnosti a dovednosti pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Vytvářet prosociální postoje k druhému (v rodině, v mateřské škole, ve třídě).
- Prožívat radost z možnosti splnit přání druhým (Umím plnit přání svých nejbližších a vím, co si přeji?).
- Vytvořit dárek pro své blízké (Záleží na tom, jak drahý je dárek, který dostaneme nebo je hodnotnější obdarování z lásky? Zasloužíme si vůbec nějaké dárky?)

- Rozhovor o pohádkových postavách (která postava z pohádky děti zaujala a proč? Jak jednají postavy v pohádce a co se nám na nich líbí? Mohlo by nám být jejich jednání příkladem a v čem?).

Dítě a společnost

- Rozvíjet kulturně estetické dovednosti výtvarné, hudební a dramatické.
- Rozvíjet estetické a tvůrčí činnosti slovesné a literární (poslech pohádek, příběhů a veršů).
- Připravovat společné slavnosti k přivítání Mikuláše, seznamovat se s vánočními tradicemi a zvyky.
- Poslech koled a vánočních písní, učit se některé z nich podle přání dětí.
- Prožívat radostně předvánoční čas s pohádkami.
- Pozorovat, hodnotit s dětmi knižní ilustrace.
- Probouzet výtvarnou fantazii, experimentování s barvami i materiálem.
- Učit děti přesvědčivěji znázornit lidskou figuru, její charakteristické znaky naznačit detailem.

Dítě a svět

- Osvojovat si dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí.
- Jaké známe tradice vánoc a proč je dodržujeme, proč by neměl nikdo na vánoce zůstat sám.
- Proč nezapomínáme na zvířátka o vánocích, jak se staráme o ptáčky.
- Vzbudit touhu po dalším vědění a po budoucím čtení (Jak je dobré, když si můžeme číst a co všechno můžeme s knihou prožít).
- V čem je kouzlo pohádek, jak pohádky většinou končí a jaké zakončení pohádek známe.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Samostatně rozhoduje o svých činnostech.
- Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou.

Charakteristika a záměr bloku:

- Najít v zimním období nejen krásu přírody, ale i možnosti sportování.
- Získat zájem o učení.
- Na základě pozorování, zkušeností, prožitků a plánovaných činností se dítě učí poznávat vše, co ho obklopuje – živá a neživá příroda, pochopit souvislosti toho, co se kolem děje.

Navržené tematické části:

Zimní hry a sporty

Zvířátka v zimě

Co už umím - diagnostika

Co děláme celý den a celý rok

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky, osvojovat si poznatky o tělovýchově a sportu.
- Přispívat k vytváření návyků zdravého životního stylu.
- Upevňovat obratnost a postřeh na pohybující se míč, chytit ho po odrazu od země.
- Zvládat základní pohybové dovednosti na sněhu, udržovat rovnováhu na ledové ploše.
- Procvičovat zrakové vnímání, rozlišování některých detailů, trpělivost a vytrvalost u činnosti.
- Zdokonalovat koordinaci ruky a oka, vést ke správnému držení tužky s vyvinutím lehkého rovnoměrného tlaku na pastelku.
- Podporovat zvládnutí sebeobsluhy u dětí a uplatňování hygienických i společenských návyků.
- Upevňovat znalosti jednotlivých částí těla, některých orgánů, znát jejich funkce, vytvářet povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách.
- Procvičovat s dětmi chůzi podle hudby ve svižném pochodovém kroku, rozvíjet schopnosti vyjádřit hudbu pohybem.
- Pohotově reagovat na barvy.
- Rozvíjet zrakové vnímání, rozlišovací schopnosti – vyhledávat stejné tvary.
- Zvyšujeme si fyzickou zdatnost zvyšováním nároků na cvičení.
- Lehký tah ruky při kreslení šikmých čar.
- Posilovat rozlišovací schopnosti hmatem.

Dítě a jeho psychika

- Osvojovat si některé dovednosti, které předcházejí čtení a psaní, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka.
- Vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení.
- Rozvíjet pozitivní city dítěte ke vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry).
- Procvičovat správnou výslovnost a výrazný hlasitý přednes.
- Rozvíjet vyjadřovací schopnosti – procvičovat slovesa, myšlenkový proces.

- Vést děti k orientaci v prostoru i v rovině (co vidíš vpravo, vlevo).
- Hledat rozdíly v geometrických tvarech, poznat je a pojmenovat, třídit oblečení na zimní a letní.
- Objevovat počet při manipulaci s hračkami, předměty, upevňovat číselnou řadu 1 – 10.
- Navozovat situace k rozvoji představivosti v konstruktivních hrách, rozvíjet konstruktivní myšlení.
- Cvičení mimických svalů čelistí, hlasová cvičení.
- Používat zdvořilostní oslovení a umět pozdravit, zdvořile oslovit, požádat i poděkovat.
- Mluvit správně gramaticky (s čím si hrají chlapci, holčičky...).
- Hledat antonyma, synonyma, rýmující se slova.
- Seznamovat se s vlastnostmi sněhu a ledu.

Dítě a ten druhý

- Chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými.
- Vést děti nebát se zveřejnit vlastní názor, nenechat si líbit násilí jiným dítětem na své osobě, netrpět ubližování nebo ponižování.
- Hovořit s dětmi, jaké jsou vlastnosti sportovce (vytrvalost, houževnatost, překonávání překážek v životě i ve sportu).
- Víme, že máme kolem sebe i nemocné a tělesně postižené, kterým pomáháme v případě potřeby (lidé na vozíku...).
- Navozovat situace pomoci a ochoty ke spolupráci mezi dětmi navzájem, k ochotě pomoci paní učitelce, mamince a tatínkovi (jak je důležité pomáhat si navzájem, ve sportu i v životě, jak umím v případě potřeby požádat druhého o pomoc, proč se nemám ostýchat požádat o pomoc, když si nevím rady).
- Rozvíjet interaktivní hry se vzájemnou komunikací mezi dětmi.
- Jak se staráme o zvířátka v zimě.

Dítě a společnost

- Rozvíjet estetické činnosti literární a dramatické (opakovat části pohádek, které se dětem líbily).
- Přípravovat dětem literární chvílky předčítáním z pohádkových knížek, které děti dostaly pod vánoční stromček.
- Malovat postavu v pohybu temperovými barvami (lyžař...).
- Malovat zimní krajinu na tmavý papír, vyjádřit svou vlastní představu, vlastní zážitek.
- Radovat se ze zimního počasí, vnímat krásu přírody v zimě, hrát si s hudebními hádankami, zpívat písničky pro poslech i pro nácvik, vést děti
- Malovat zvířátka v zimě.
- Výtvarné zpracování námětu prostorově (modelování, tvoření z krabic).
- Objevovat charakteristický rozdíl mezi ukolébavkou a tancem.

Dítě a svět

- Vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám v přírodě, ale i v životě.
- Rozlišovat aktivity, které mohou zdraví člověka podporovat a vědět, které je mohou poškozovat (přispívá sport ke zdraví a jaké sportování je zdravé).

- Uvědomovat si význam horské krajiny, zdravého vzduchu pro zdraví člověka, vytvářet povědomí o ochraně přírody.
- Znáť cestu do školy, proč ještě nemůžeme chodit do mateřské školy sami.
- Jaké nebezpečí nám hrozí v zimě.
- Zajímat se s dětmi o knihy s obrazovým materiálem, objevovat poučení v knihách, všímat si krásy literatury pro děti.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
- Chce poznat své okolí, svět.
- Prožívá vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou neživou i živou.
- Rozvíjí své poznávací funkce a dovednosti.
- Ochraňuje přírodu, cítí k ní zodpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje.
- Spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací.
- Poznává a pojmenuje zvířátka a ptáčky.

Charakteristika a záměr bloku:

- Vědět, že každá práce je důležitá a že pro pracovitého člověka je radost pracovat.
- Uvědomit si, že peníze si musíme vydělat a že jimi šetříme, ale že jsou i důležitější věci v životě.
- Získat představu o významu dodržování určitého režimu dne pro zdravý a spokojený život.
- Mít základní představu o dopravních prostředcích kolem nás a o bezpečném pohybu v silničním provozu.
- Na základě pozorování, zkušeností, prožitků a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe a připravovat se na budoucí role, získává povědomí o lidech z různých společenství a o okolním světě, prostřednictvím plánovaných úkolů se učí uplatňovat získané dovednosti, vědomosti, návyky.

Navržené tematické části:

Hádej, čím jsem

Čím cestujeme

Masopust, karneval

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost.
- Zdokonalovat stabilitu a rovnováhu, procvičovat obratnost a pohotovost při podlézání.
- Zdokonalovat funkci drobných prstových svalů, uvolňovat ruku v zápěstí i loktu, procvičovat krouživý pohyb.
- Podporovat samostatnost při jednoduchých pracovních úkonech a úklidových činnostech.
- Zvyšovat nároky při vystřihování z papíru.
- Zdokonalovat sluchové a zrakové vnímání, zrakovou paměť.
- Střídat obměnu chůze, běhu, skoku, lezení na signál a s předmětem v ruce.
- Vést děti k pohotové orientaci, procvičovat běh k určenému cíli na signál.
- Procvičovat s dětmi chůzi podle hudby ve svižném pochodovém kroku
- Vykreslit si obrázek s námětem karnevalu

Dítě a jeho psychika

- Upevňovat výslovnost a vyjadřovací schopnosti (např. formou popisu...).
- Vytvářet základy pro práci s informacemi.
- Procvičovat výdech, prodlužovat výdechovou fázi.
- Poznávat hlásku na začátku slova a na konci slova.
- Zaměřit se na rozvoj myšlenkového procesu a vyjadřovacích schopností (dávat si hádanky o povoláních), hledat v knihách a na obrázcích řemesla a povolání – práce s obrázky, vědět, kde pracuje maminka a tatínek a jaké činnosti vykonávají.
- Rozvíjet vyjadřovací schopnosti formou vyprávění, mluvit gramaticky správně.
- Upevňovat posloupnost dnů v týdnu, měsíců v roce, ročních období.

- Upevňovat základní číselné a matematické pojmy, pojmenovat tvary a barvy, procvičit znalost řadových číslovek (první, druhý, třetí, poslední).
- Rozdělit dopravní prostředky podle místa pohybu a jejich účelu.
- Seznamovat děti s lidovými pranostikami

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti mezi dětmi, spolupracovat s kamarády.
- Vytvářet vztah k lidem, kteří jsou ve své profesi odborníci, vážit si výsledků činnosti jiných i svých dovedností (co umí maminka s tatínkem).
- Jaký vztah máme k zvířátkům a jak se o ně staráme v zimě.
- Jací jsme? Vlastnosti člověka, povídání o charakterových vlastnostech.
- Používat zdvořilostní oslovení, zařazovat pozdravení a poděkování.
- Co musíme vědět, než vyjedeme na kole, koloběžce (co mít, kde jezdit...).
- Porovnávat dopravní značky, pozorovat chování řidičů v silničním provozu, přecházet po přechodu pro chodce, řídit se pokyny dopravní policie.
- Střídat se v roli prodáváče a nakupujícího, ochotně naslouchat přání a potřeby ostatních dětí.

Dítě a společnost

- Vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.
- Rozvíjet výtvarné vyjadřovací schopnosti tematickou malbou.
- Spojovat různé výtvarné techniky, hledat vhodné barvy pro vyjádření vlastních zážitků.
- Vytvářet vlastní rytmické doprovody k písním na dětské hudební nástroje, potlesky v rytmu, před i za tělem.
- Vyslechnout pozorně předčítání o dopravních prostředcích, srovnat příběh s realitou.
- Dodržovat při zpěvu předeheru, zpívat rytmicky správně s doprovodem jednoduchých dětských nástrojů, potlesky v rytmu.
- Vyjádřit vlastní dojmy a zážitky z karnevalu, masopustu.
- Seznamovat děti s hudebními nástroji.

Dítě a svět

- Osvojit si povědomí o sounáležitosti s ostatním světem.
- Pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat je, ale i naopak poškozovat a ničit.
- Poznávat věci, které člověku slouží při práci, úloha strojů a přístrojů v životě člověka,.
- Zajímat se a hledat příklady řemesel kolem nás.
- Jak zacházíme s předměty z různých materiálů a jak dbáme na svou bezpečnost (Co je ostré, pevné, křehké...).
- Hledat odpovědi na otázky, kde si hrajeme ve svém bydlišti, čím můžeme poškodit své okolí, jeho vzhled a jak udržujeme pořádek na hřišti a okolo domu.
- Je zdravá ranní procházka do školy? Proč nejezdíme autem, když nemusíme (Škodí dopravní prostředky životnímu prostředí a čím?).
- Seznamovat děti s technickým pokrokem ve vývoji dopravních prostředků, prohlížení encyklopedie dopravních prostředků (čím se jezdilo dřív a čím teď), jaký význam mají hromadné dopravní prostředky pod zemí.
- Jak přecházíme vozovku, co jsou přechody pro chodce.

- Probouzet zájem o lidové tradice a zvyky, všímat si krásy lidového kroje.
- Všímat si moudrosti v lidových zvycích.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje.
- Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá
- při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost.
- Průběžně rozšiřuje slovní zásobu a aktivně ji používá při komunikaci s okolím.
- Všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí.

Charakteristika a záměr bloku:

- Získat vztah k přírodě, učit se ochraňovat zeleň a rostliny kolem nás, podílet se na zkvalitňování životního prostředí.
- Vědět, co rostlina potřebuje k životu a jak o ni pečovat.
- Poznat zahrádku jako součást dobrého životního prostředí.
- Prostřednictvím situací, plánovaných činností, experimentováním a praktickou činností se zapojením všech smyslů, rozvíjet poznatky o živé i neživé přírodě, chápat změny kolem sebe, jejich příčiny a souvislosti.

Navržené tematické části:

Jaro v travě

Když jaro ťuká

Jaro na zahrádce

Svátky jara

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet ovládání pohybového aparátu a tělesné funkce.
- Rozvíjet hudební a hudebně pohybové hry a činnosti.
- Zvládnout seskoky z vyšší roviny na měkkou podložku, výskok na lavičku, chůzi po lavičce.
- Samostatnost při vystřihování předkresleného motivu, přeložit papír do požadovaného tvaru a slepit (udržovat pořádek při vystřihování a dodržovat bezpečnost při práci s nůžkami).
- Udržovat pořádek ve svých věcech.
- Procvičovat správné dýchání při cvičení.
- Upevňovat znalost pravé a levé ruky.
- Procvičovat pohotovost, postřeh, běh s vyhýbáním volně po prostoru, obratnost při předávání náčiní.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet kultivovaný projev, popis situace a děje, co se mi líbí a proč.
- Posilovat radost z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost dítěte.
- Získávat schopnost řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci (rozhovor „Co uděláš, když budeš potřebovat pomoc?“, „Co by se stalo kdyby...?“ ...).
- Správně vyslovovat, ovládat dech i tempo řeči.
- Hovořit s dětmi, jak si vyzdobit prostředí tříd nebo šatny na jaře jarními motivy, radost z vlastního nápadu.
- Určovat více, méně, stejně, počet 1 – 6 a porovnávat, upevňovat barevné představy s počítáním (vymalovat obrázky podle stanovených barev...).
- Rozšiřovat slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, seznamovat se s tradicemi Velikonoc.
- Všimnout si změn v přírodě, vlivu počasí na přírodu, poznávat první kvetoucí keře a květiny.

Dítě a ten druhý

- Rozvíjet respekt a přizpůsobivost ve vztahu k druhému.
- Nepodvádět, smířit se s prohrou i s úspěchem, hrát podle pravidel (společenské hry u stolečků).
- Vytvářet představu o společenském chování na divadelním přestavení.
- Posilovat sebevědomí dítěte.
- Rozvíjet dětská přátelství, učit se vzájemně respektovat, pomáhat si.
- Umíme pomáhat mamince a tatínkovi.

Dítě a společnost

- Rozvíjet schopnost žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Pokoušet se vyjádřit doprovod k písni na dětské hudební nástroje, rozlišit předebru, mezihru, dohru.
- Umět soustředěně vyslechnout literární text, hovořit o vyslechnutém díle.
- Malovat odvážně barvami s využitím fantazie, čistota při malování.
- Uspořádat společnou oslavu Velikonoc, lidové zvyky a tradice.

Dítě a svět

- Upevňovat pocit sounáležitosti s živou i neživou přírodou, objevovat rozmanitost světa přírody, objevovat znaky probouzející se přírody, nový život na větvičkách, v trávě život brouků, mravenců ...
- Seznamovat děti s některými jarními květinami, poznávat je a vědět, co potřebují k životu.
- Objevovat podmínky pro růst rostlin (setí obilí a řeřichy do kelímků).
- Učit se rozlišovat reálná nebezpečí v životě.
- Vědět, co jsou to lidové tradice a zvyky.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady).
- Přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva.
- V běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku.
- Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů, pochopí jednoduchá řešení úloh a situací a využívá je dál.
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.

Charakteristika a záměr bloku:

- Vědět, že naši zvířecí mazlíčci doma potřebují lásku a péči.
- Poznat význam zvířátek pro citový vývoj člověka i jeho obživu.
- Seznámit se s nebezpečím při setkání s cizími zvířaty.
- Vědět, že činnosti člověka mohou ovlivnit život zvířátek i vzhled přírody kolem nás.
- Vědět o přírodních rezervacích plných krásy, zajímavých živých tvorů.
- Osvojit si správné chování návštěvníků zoologické zahrady ke všem živočichům.
- Prostřednictvím situací, plánovaných činností, experimentováním a praktickou činností se zapojením všech smyslů, rozvíjet poznatky o živé přírodě, chápat změny kolem sebe, prostřednictvím prožitků učit odpovědnosti za vlastní chování a způsob života, projevovat empatii k druhým.

Navržené tematické části:

Poznáváme domácí zvířata a jejich mláďata
Kdo žije u potoků, řek a rybníků
Která zvířátka žijí ve volné přírodě
Půjdu k zápisu

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Rozvíjet pohybové a manipulační činnosti, přeskakovat plynule překážky za sebou.
- Osvojovat si věku přiměřené praktické dovednosti.
- Zvládnout a dodržovat pravidla pohybových her.
- Napodobit pohyb zvířat, zachytit charakter zvířat pohybem, děti hádají, o jaké zvíře jde (pantomimické hry).
- Procvičovat chůzi vzad, orientovat se v prostoru, udržet přímý směr.
- Rozvíjet fantazii a dovednost při sestrojování z dílů stavebnice, procvičovat konstruktivní sestrojování.
- Rozvíjet zrakové vnímání, rozlišovací schopnosti – vyhledávat stejné tvary

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet mluvený projev dítěte, vyjádření vlastního prožitku.
- Cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii.
- Vytleskat názvy zvířátek a určit počet slabik, hlásku na začátku.
- Seznamovat děti s mláďátky – poznej zvířátko a jeho mláďátko.
- Učit se slovnímu popisu – dítě popisuje zvířátko, ostatní hádají, o které zvířátko jde.
- Poznávat základní a doplňkové barvy.
- Třídít zvířátka podle pohybu, které zvířátko známe a co o něm víme (Co umí? - létá, běhá, skáče...).
- Poznávat život některých volně žijících zvířat, nechat výběr na dětské zvědavosti.
- Rozvíjet pozitivní vztah k učení, rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka, rozlišit některá písmena, třídít kartičky s písmeny.
- Popsat a pojmenovat geometrické tvary.

Dítě a ten druhý

- Upevňovat citové vztahy ke svému okolí, k živým bytostem.
- Učit se bránit bezpečí své i druhých, proč musíme poslouchat maminku a tatínka (kam nemůžeme chodit sami).
- Hovořit s dětmi o hrozícím nebezpečí (cizí lidé), hledat odpovědi na otázky chování k cizím lidem, proč jim nemůžeme důvěřovat.
- Proč si vážíme každého, kdo něco umí, co všechno musíme umět, abychom se mohli starat o zvířátka (kdo se stará o hospodářská zvířata).
- Učit se chápat sebe i druhého, neuzavírat se do sebe, povědět o svém trápení, vyjádřit své představy a přání (jak je důležité mít kamarády a nebýt sám).
- Jaké má člověk vlastnosti a v čem se odlišuje od zvířátek, co člověk dokáže a jak překonává překážky (umí se zvířátka učit, umím překonat překážky).
- Jak se chováme ve společnosti ostatních, co může druhým vadit, proč si neděláme naschvály a proč neoplácíme špatné špatným.
- Kdo se mnou půjde k zápisu.

Dítě a společnost

- Pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout všeobecně uznávané společenské, morální a estetické hodnoty.
- Vystihnout zvířecí figuru.
- Vyhledávat slova, která se rýmují, využít verše k rozpočítávání.
- Rozvíjet intonační schopnosti a sólový zpěv.
- Seznamovat děti s hádankami o zvířátkách.
- Chápat žertovný text ve verších.
- Kresbou vyjádřit vztah ke své rodině, okolí, škole.

Dítě a svět

- Rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách.
- Kdy nám může zvířátko ublížit a jak se chováme ke zvířátkům, která neznáme a která nám nepatří (Může být cizí pes nebezpečný?).
- Kde žijí zvířátka, která mají domov v cizích krajinách (ZOO).
- Jak je to s nemocnými zvířaty, kdo se o ně stará a jak se zvířátka uzdraví (kdo je zvěrolékař, jak se jmenuje nemocnice pro zvířátka).
- Jaký význam má čistá voda, význam vody v životě člověka, může se pít voda z potoků a řek, proč ne a jak se stane pitnou, mají všude na světě pitnou vodu z vodovodu?
- Hledat poučení, objevovat druhy zvířat a seznamovat se s jejich životem, všimnout si na nich zajímavostí jako je barva, velikost, potrava, co se můžeme dočíst v knihách.
- Vnímat rozmanitost živé a neživé přírody.
- Zamýšlet se s dětmi nad otázkami, proč chodíme do školy a co všechno se můžeme ve školách naučit.

Očekávané výstupy:

Dítě

- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
- Rozvíjí poznávací funkce a dovednosti.
- Ochraňuje přírodu, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje.
- Dovede vyvinout úsilí, pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní a dokončuje ji.
- K problémům přistupuje aktivně, organizuje své činnosti, nečeká, že jeho problémy bude řešit někdo jiný.
- Podporuje konkrétními činnostmi zdraví vlastní i zdraví ostatních, přírody.
- Má základní znalosti pro vstup do ZŠ.

Charakteristika a záměr bloku:

- Poznat strukturu rodiny, uvědomit si nejbližší členy své rodiny.
- Prožít radostně sváteční událost.
- Vědět, že rodina ochrání naše osobní soukromí i bezpečí.
- Získat vztah k domovu, ke svému bydlišti, k sousedům, ke společenství EU.
- Poznat, že je správné třídit odpad a chovat se ekologicky k živé i neživé přírodě.
- Získat povědomí o správném chování člověka k přírodě a k životnímu prostředí.
- Na základě pozorování, zkušeností, prožitků a plánovaných situací, se děti učí vnímat sebe kontinuálně se svým okolím, přírodou a učit se přizpůsobovat své chování skupině, ve které žije, spolupracovat, respektovat se navzájem a vnímat svou sounáležitost.

Navržené tematické části:

Máme se rádi s mámou a tátou
Naše maminka má svátek
Jak je barevná kvetoucí příroda

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojovat si poznatky o pohybových činnostech.
- Rozvíjet dovednost při cvičení s náčiním.
- Provádět uvolňovací cviky pro zápěstí, lehkost tahu ruky, vedení ruky po papíře.
- Procvičovat schopnost sluchového vnímání – co slyšíš?
- Procvičovat hmat (děti rozlišují předměty hmatem).
- Rozlišovat pochutiny podle chuti.
- Procvičovat zrakové vnímání, rozlišovací schopnosti.
- Samostatnost při úklidu materiálu, ukládat věci na své místo, umět udržet pořádek při vystřihování.
- Objevovat vůni květin, které květiny voní a jak je vůně květin příjemná, návštěva zahradnictví nebo zahrady v okolí.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet jazykové dovednosti, výslovnost, přednes, recitace.
- Rozvíjet a kultivovat paměť, hudební a taneční aktivity.
- Určovat počet – více, méně, stejně, málo.
- Představivost, fantazie, přirovnání.
- Poznat a pojmenovat základní potraviny – vědět, co je pro výživu člověka zdravé.
- Opakovat chápání přídavných jmen hrou se slovy – řekni, co jaké je?
- Posilovat citové vztahy k mamince – hovořit o práci rodičů.
- Vytleskávat slova a objevovat hlásky na začátku a na konci slova.
- Paleta barev – poznáváme barvy základní a objevujeme barvy doplňkové mícháním barev.
- Upevňovat počet, orientovat se na ploše, předvádět počet do určených symbolů.

Dítě a ten druhý

- Vytvářet citové vztahy k rodině.
- Jak si hrajeme s ostatními dětmi – umíme se střídat ve vedoucích úlohách.
- Jak je to u nás doma? - co je to poslušnost a proč posloucháme rodiče, jak pomáháme mamince.
- Učit se řešit problémy a konflikty slovem, samostatně hledat řešení při sporech dětí.
- Jak se chováme ve třídě k ostatním dětem – co nás ruší a co nám vadí (ve třídě neběháme, nekřičíme).

Dítě a společnost

- Budovat estetický vztah k životu, připravit společně slavnost pro maminku.
- Upevňovat zpěv po předešlé, dovednost hrát na dětské hudební nástroje, dramatické vyjádření písně.
- Zaplnit plochu, míchat barvy čistým štětcem, používat hadřík.
- Citový vztah k neživé přírodě, kde můžeme kamínky najít.
- Ladnost pohybu, citový zážitek ve spojitosti s písničkou.

Dítě a svět

- Rozvíjet pocit sounáležitosti s rodinou, s lidmi, se společností.
- Jak připravujeme hostinu, co je to stolování, proč jíme příborem, jak se správně drží lžička a co dělá druhá ruka u stolu.
- Všimnout si kvetoucích stromů, barev květů, co to jsou květy na stromech a co přijde po jejich odkvětu, jak se jmenují stromy a jakou úlohu mají včely pro jejich květy.
- Jak je to se slovíčkem – prosím? Jakou má moc, kouzlo a proč ho používáme, kdy ho máme používat (umíme zdvořile požádat, jsme zdvořilí).
- Jakou moc má úsměv, proč je důležité mít hezký vztah k lidem, k životu, ke světu, jde všechno s úsměvem lépe? Sluší nám úsměv?
- Jak se střídají po sobě roční období, jak se mění podmínky pro rostliny i pro člověka – co je všude na světě stejné, co je Sahara, prales ...

Očekávané výstupy:

Dítě

- Chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit.
- Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje.
- Je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat.
- Dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika).
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti.
- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků, symbolů.

Charakteristika a záměr bloku:

- Získat povědomí o přátelství a toleranci lidí všech barev pleti.
- Získat povědomí o existenci národů a kultur různých zemí, o planetě Zemi, vesmíru.
- Získat poznatky o vodě jako o nebezpečném živlu, ale i nezbytnosti vody pro život.
- Na základě pozorování, zkušeností, prožitků a plánovaných činností se dítě učí poznávat samo sebe, připravovat se na budoucí role, rozvíjet kamarádské vztahy, zjišťuje, že vlastním přičiněním může ovlivnit kvalitu života a řešit vzniklé situace.

Navržené tematické části:

Jak oslavujeme svátek dětí

Planeta Země

Řeky a moře

ZOO – exotická zvířata

Dílčí vzdělávací cíle:

Dítě a jeho tělo

- Osvojit si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti.
- Vědět, jak se bezpečně pohybujeme na školní zahradě, na hřišti a ve svém okolí (prolézání na průlezkách, zdolávání jednoduchých procházek na školním hřišti, vylézání na žebřiny).
- Připravit dětem překážkovou dráhu, soutěže na svátek dětí, házení na cíl, do koše, do dálky, ve skoku v pytli...
- Dodržovat návyky pro bezpečné zacházení s nůžkami, samostatně vystříhovat, uklízet odstřížky, dokreslit vystřihovánku.
- Podporovat rychlou reakci na rozlišování pravé a levé ruky, udržovat rovnováhu, obratnost při otáčení okolo své osy.
- Protahovat svalové oblasti, zařazovat relaxaci, čerpání energie.
- Procvičovat ruku, správně držet tužku.
- Chůze po zvýšené ploše s přímým držením těla.
- Nakreslit vlnitý pohyb zleva doprava.
- Vyrobit sáček na uložení dárku pro kamaráda – sáček s mušličkami.

Dítě a jeho psychika

- Rozvíjet zájem o psanou podobu jazyka.
- Vytvářet základy pro práci s informacemi – knihy, obrazový materiál, encyklopedie.
- Osvojit si relativní citovou samostatnost (hledat rozdíly mezi životem miminka, malých dětí a dětí v mateřské škole).
- Rozvíjet souvislé vyjadřování, sestavit přání pro všechny děti na celém světě.
- Řadit postavičky podle velikosti, určovat první, poslední, uprostřed (kdo je u nás doma největší, nejmenší, řadit se s dětmi od největšího po nejmenšího).
- Rozvíjet povědomí o životě zvířat i lidí na planetě Zemi.
- Objevujeme svět mimo naši Zemi.
- Jak se střídá den a noc, objevovat tajemství točící se zeměkoule.

- Návštěva ZOO.
- Co všechno najdeme v řece, v moři?
- Pokusy s vodou a ledem, proč moře nezamrzá?
- Seznámení s mapami, globusem.

Dítě a ten druhý

- Ochraňovat osobní soukromí a své bezpečí.
- Chápat rovnost všech lidí i dětí bez rozdílu barvy pleti.
- Jak se stará maminka o své dítě a jak mamince a tatínkovi jejich péči vynahrazujeme (jsme poslušní, děláme svému okolí radost).
- Kdo nám doma čte pohádky? Poprosíme maminku a tatínka nebo staršího sourozence, aby nám přečetl pohádku nebo příběh z knížky.
- Jak se jmenuje člověk, který se zabývá světem hvězd na obloze (hvězdáři a hvězdárny).
- Proč se učíme plavat, proč patří plavání k základní pohybové vybavenosti člověka?
- Prohlížet si encyklopedie a knihy s exotickými zvířaty.

Dítě a společnost

- Vytvářet základní kulturní a společenské postoje.
- Samostatně se výtvarně vyjadřovat, připravovat si pomůcky a dbát na jejich správné ošetření a uložení.
- Navozovat citové vztahy mezi dětmi a světem kolem hudebního nástroje.
- Vyhledávat hudební nástroje – pojmenovat je, probouzet zájem o hru na ně a o hudební činnosti – potlesky v rytmu.
- Předčítat dětem pasáže z encyklopedií, které si děti vyberou a vytvářet tak předpoklad pro pozdější práce s informacemi.
- Jak umí hudba vyjádřit tok řeky.
- Dodržovat při zpěvu předehtu, zpívat rytmicky správně s doprovodem jednoduchých dětských nástrojů.
- Taneční krok ve dvojicích s vysokým zvedáním kolen.

Dítě a svět

- Rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí..
- Co je to solidarita? Proč si lidé na celém světě musí pomáhat? Máme se rádi s dětmi celého světa.
- Jak můžeme chránit naši Zemi od odpadu a jak se o to usiluje na celém světě (proč třídíme odpad, proč oddělujeme papír a kde ho ukládáme),
- Proč potřebujeme mapy, co je buzola, co jsou světové strany, glóbus (kontinenty a moře),
- Hledat otázky a odpovědi o naší planetě Zemi (encyklopedie).
- Čím nám moře obohacuje jídelníček?
- Jaké nebezpečí voda skrývá?
- Čím jsou znečišťovány řeky a moře?

Očekávané výstupy:

Dítě

- Dovede sdělovat události a příhody, které se mu staly.
- Prožívá vztah k lidem, sounáležitost s různými společenstvími.
- Má vytvořeny základní návyky společenského chování.
- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech, dovede se ptát.
- Chce poznat své okolí, svět.
- Má přehled o některých exotických zvířatech.
- Rozlišuje lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka a přírody podporovat a ty, které mohou zdraví poškozovat.

11. Spolupráce s rodiči

- Vztah mezi učitelkou a rodiči funguje na základě partnerství (důvěra, otevřenost, vstřícnost, porozumění a respekt).
- Učitelky pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích v rozvoji i učení, domlouvají se na společném postupu.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Jsou pravidelně informováni o dění v mateřské škole.
- Učitelky chrání soukromí rodiny, jsou diskrétní a varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.
- Minimálně 2x do roka pořádáme schůzky pro rodiče.
- Pravidelně pořádáme společné akce pro děti a rodiče.
- Rodiče se mohou vyjádřit ke kvalitě poskytovaných služeb, jejich názory, postřehy a návrhy na zlepšení jsou cennými podklady pro další rozvoj činnosti mateřské školy.

12. Povinnosti učitele/učitelky MŠ

Učitel/ka MŠ zodpovídá za to, že:

- ŠVP, který zpracovává, je v souladu s RVP PV,
- program pedagogických činností je cílevědomý a plánovaný,
- jsou hodnoceny jeho podmínky a výsledky.

Učitel/ka MŠ vykonává tyto odborné činnosti:

- analyzuje věkové a individuální potřeby dítěte,
- využívá odborné metodiky a uplatňuje didaktické prvky odpovídající věku a individualitě dětí,
- provádí pedagogickou diagnostiku,
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím učitele a možnostem MŠ.

Učitel/ka MŠ vede vzdělávání tak, aby:

- se děti cítily v pohodě,
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho,
- byl dostatečně stimulován a podporován rozvoj řeči a jazyka dětí,
- usiluje o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči,
- vede s rodiči průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení (pravidelná individuální konzultační činnost, práce s portfoliem dítěte).

13. Logopedická prevence

- Realizujeme logopedickou prevenci.
- Poskytujeme dětem správný řečový vzor.
- Upřednostňujeme výuku prostřednictvím přirozené komunikace.
- Ve všech třídách probíhá pedagogická diagnostika se zaměřením i na logopedii.
- Ve všech třídách probíhají kolektivní logopedické chvíle.

- Ke každému dítěti přistupujeme individuálně.
- Při rozvoji komunikačních dovedností využíváme různé metody a formy práce.
- Při zajišťování logopedické péče spolupracujeme s logopedkou.

14. Evaluační program

14.1. Oblasti evaluace

Naše mateřská škola se zaměří na hodnocení následujících oblastí:

1. Klima v mateřské škole a v jednotlivých třídách
2. Hodnocení vzdělávacího procesu, naplnění stanovených cílů i záměrů (ŠVP, TVP)
3. Hodnocení rozvoje dítěte (včetně IVP, PLPP)
4. Osobnostní rozvoj učitelek
5. Spolupráce se zákonnými zástupci

14.2. Metody a techniky evaluace k oblastem

1. Pohovory s dětmi, pohovory se zákonnými zástupci, pedagogické porady, dotazníky.
2. Sebehodnocení učitelek, hodnocení TVP, pedagogické porady, hospitace
3. Záznamy, konzultace se zákonnými zástupci, konzultace učitelek, konzultace s odborníky.
4. Hospitace – uplatňování poznatků z DVPP, vzájemné konzultace učitelek, sebehodnocení
5. Zpětnovazební dotazníková šetření pro rodiče dětí
6. Pohovory se zákonnými zástupci, diskuze na třídních schůzkách, dotazníky, společné akce.

14.3. Frekvence a termíny evaluace, odpovědnost

Viz tabulku na následující straně.

Evaluační a časový plán školy

Oblasti evaluace	Metody a techniky	Časový harmonogram	Odpovědnost
Co vyhodnocujeme	Jak vyhodnocujeme	Jak často	Kdo vyhodnocuje, podoba výstupu
1. Naplňování cílů ŠVP			
Jak se plní cíle, které si škola stanovila pro školní rok v souladu s RVP	Plánování, akce školy, hodnocení učitelů, sběr materiálů	průběžně	PP, VMŠ
2. Podmínky vzdělávání			
Vytváření optimálních podmínek ke vzdělávání. Stanovení prioritních oblastí pro vzdělávání.	Dotazník pro rodiče	dle potřeby	rodiče
Školní rok-kritériem je úroveň vybavení pro kvalitní vyučování	Dotazník pro PP rozbor, schůzky, sběr materiálů	1x ročně	PP+rodiče
Záznamy o rozvoji dítěte	Diagnostiky, PLPP, IVP, portfolia fotodokumentace, konzultace s rodiči, pedagogické rady	průběžně	PP
3. Průběh vzdělávání			
Metody práce s ohledem na potřeby dětí	Plánování, rozbor, foto, sebereflexe, hospitace	celoročně	PP VMŠ - hospitace
4. Spolupráce s rodinou			
Zkvalitňování spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů, důvěra	Rozhovor, schůzky s rodiči, nástěnky, stránky školy, fotodokumentace, dotazník, akce	celoročně	VMŠ+ PP
5. Výsledky vzdělávání			
Sledování pokroků dítěte vzhledem ke kompetencím, aktivity školy	Pozorování, portfolio dítěte, dotazník, foto, rozhovor, pedagogické rady	na úrovni třídy	PP portfolia
6. Personální oblast			
Efektivita organizace školy, kvalita pedagogické práce, DVPP, formy práce	Konzultace, hospitace, kontrolní činnost, plány, porady	průběžně, plán hospitací	VMŠ+PP